

Budżety gospodarstw domowych w województwie łódzkim w 2023 r. ¹!

30.10. 2024 r.

 12,0%

Wzrost przeciętnego dochodu rozporządzalnego na osobę w gospodarstwach domowych w stosunku do 2022 r.

W 2023 r. gospodarstwa domowe z województwa łódzkiego odnotowały, w porównaniu z rokiem poprzednim, większy wzrost dochodów niż wydatków. Zmniejszyło się jednak spożycie większości podstawowych artykułów żywnościowych. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw uległa poprawie.

W 2023 r. w województwie łódzkim badaniem budżetów objęto 1828 gospodarstw domowych (1841 w 2022 r.), co stanowiło 6,5% wszystkich gospodarstw zbadanych w kraju. Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym w województwie łódzkim wyniosła 2,42, na zbliżonym poziomie co przeciętnie w Polsce (2,43). Gospodarstwo osób pracujących przeciętnie składało się (podobnie, jak rok wcześniej) z 1,04 osoby. Przeciętna liczba osób w gospodarstwie pobierających świadczenia społeczne wyniosła 0,80 osoby (0,79 w 2022 r.), natomiast w gospodarstwach osób pozostających na utrzymaniu nieznacznie zmniejszyła się z 0,53 do 0,52 osoby.

Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym wyniosła 2,42, podobnie jak przeciętnie w Polsce

Tablica 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	2022	2023	
		Ogółem	Polska=100
		w złotych	
Ogółem	2281,35	2555,46	95,4
w tym:			
z pracy najemnej	1243,39	1468,32	98,5
z pracy na własny rachunek	152,96 ^a	184,63 ^b	68,2
ze świadczeń społecznych	718,46	816,30	103,1
Dochód do dyspozycji	2217,58	2489,91	95,0

a-b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a - 11,16%, b - 13,35%.

¹ Dane od 2021 r. pochodzące z badania budżetów gospodarstw domowych zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 i nie są wprost porównywalne z danymi za lata wcześniejsze, które zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Dochody gospodarstw domowych

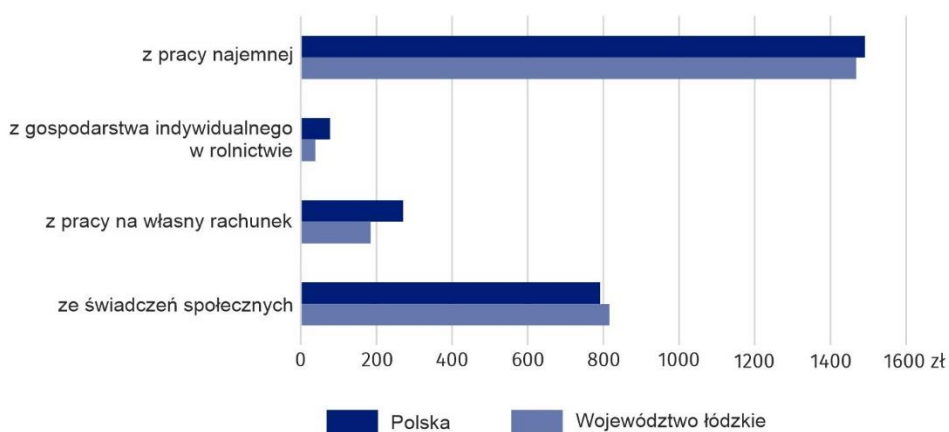
Na poziom życia członków gospodarstwa domowego decydujący wpływ ma dochód rozporządzalny, który jest sumą bieżących dochodów (pieniężnych i niepieniężnych) gospodarstwa domowego pomniejszoną o podatki od dochodów, spadków, darowizn oraz nieruchomości. Przeznaczany jest on na wydatki oraz przyrost oszczędności.

W 2023 r. przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na osobę w gospodarstwach domowych w województwie łódzkim wyniósł 2555,46 zł, tj. o 12,0% więcej niż w 2022 r. W skali kraju poziom dochodu rozporządzalnego był o 122,84 zł wyższy niż w województwie łódzkim i wyniósł 2678,30 zł (o 19,0% więcej niż w roku poprzednim).

W strukturze dochodu rozporządzalnego gospodarstw domowych przeważały dochody z pracy najemnej, które w 2023 r. stanowiły ponad połowę (57,5%) jego całości, wobec 54,5% w 2022 r. W porównaniu z 2022 r. w województwie łódzkim nastąpił ich wzrost o 18,1%, tj. o 224,93 zł (w kraju odnotowano wzrost o 1,8 p. proc. do poziomu 55,7%). Wzrosły również dochody ze świadczeń społecznych o 13,6% (tj. o 97,84 zł), będące drugim co do wielkości źródłem dochodów gospodarstw domowych (31,9% ogółu). Dochody z pracy na własny rachunek zwiększyły się, w ujęciu rocznym, o 31,67 zł, tj. o 20,7%. W stosunku do średniej krajowej były one jednak niższe o 31,8% (o 86,13 zł).

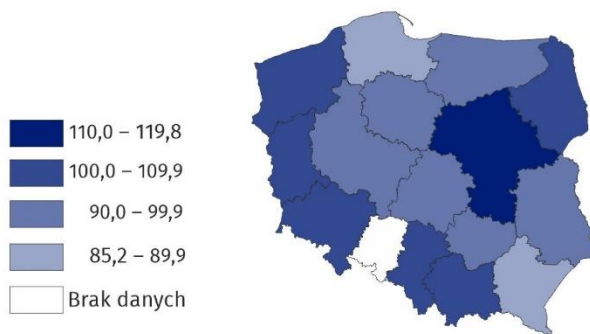
Największy udział w dochodzie rozporządzalnym gospodarstw domowych stanowiły dochody z pracy najemnej i ze świadczeń społecznych

Wykres 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w 2023 r.

Dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki (m. in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; niektóre podatki, składki na ubezpieczenia społeczne płacone samodzielnie przez podatnika, odszkodowania za wyrządzone szkody) stanowi dochód do dyspozycji. W 2023 r. ukształtował się on w województwie łódzkim na poziomie 2489,91 zł, tj. o 12,3% wyższym niż w 2022 r. (w kraju odnotowano wzrost o 19,5% do 2622,11 zł).

Mapa 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę według województw w 2023 r. (Polska=100)

Najwyższym przeciętnym miesięcznym dochodem rozporządzalnym na osobę dysponowały gospodarstwa domowe z województwa mazowieckiego, zaś najniższym gospodarstwa domowe zamieszkujące województwo podkarpackie i pomorskiego

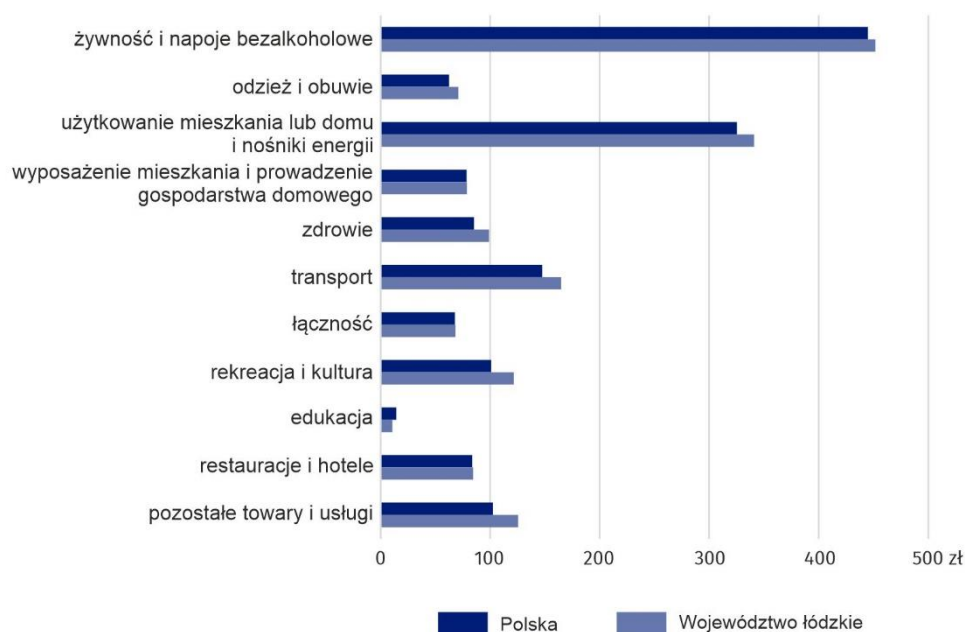
Wydatki gospodarstw domowych

W 2023 r. przeciętne miesięczne wydatki gospodarstwa domowego na 1 osobę w województwie łódzkim wyniosły 1774,58 zł i były o 9,8% wyższe niż przed rokiem (w kraju osiągnęły poziom 1636,29 zł – wzrost o 10,9%). Wydatki miesięczne ponoszone przez 1 osobę w województwie łódzkim były o 8,5% (o 138,29 zł) wyższe niż przeciętnie ponoszone w kraju.

Udział przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w dochodzie rozporządzalnym ukształtował się na poziomie 69,4% i był o 1,4 p. proc. niższy niż w 2022 r. (w kraju relacja ta wyniosła 61,1%, tj. o 4,5 p. proc. mniej niż rok wcześniej)

Udział wydatków w dochodzie rozporządzalnym wyniósł 69,4% wobec 70,8% w 2022 r.

Wykres 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w 2023 r.

W strukturze wydatków dominowały te przeznaczone na towary i usługi konsumpcyjne kształtując się na poziomie 96,3% wydatków ogółem (96,1% rok wcześniej). W tej grupie wydatków najwięcej przeciętnie gospodarstwa domowe przeznaczały na zakup żywności i napojów bezalkoholowych (26,4% wobec 26,6% w 2022 r.) oraz na opłaty ponoszone z tytułu użytkowania mieszkania/domu i za korzystanie z nośników energii (20,0% w 2023 r. i 18,7% rok wcześniej).

Wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe oraz użytkowanie mieszkania i nośniki energii stanowiły 46,4% wydatków na towary i usługi konsumpcyjne

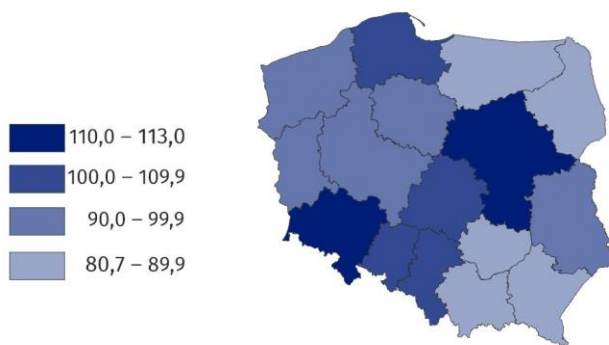
Tablica 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	2022	2023	
		Ogółem	Polska=100
	w złotych		
OGÓŁEM^a	1616,20	1774,58	103,4
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	1552,43	1709,03	102,3
w tym:			
żywność i napoje bezalkoholowe	413,34	451,67	101,5
odzież i obuwie	70,80	71,15	113,9
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	290,86	340,98	104,8
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	80,39	78,88	100,4
zdrowie	99,86	99,06	116,2
transport	163,53	164,66	111,6
łącznie ^c	66,84	68,23	100,6
rekreacja i kultura	95,96	121,60	120,6
edukacja ^d	19,81 ^e	10,75	75,6
restauracje i hotele	66,77	84,54	101,2
pozostałe towary i usługi ^a	110,30	125,63	122,6

a-d łącznie z: a – wydatkami na ubezpieczenie na życie, b – kieszkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, c – wydatkami na usługi internetowe, d – z wychowaniem przedszkolnym, e Błąd względny szacunku przekracza 10% i wynosi 12,70%.

W porównaniu z 2022 r. zaobserwowano zwiększenie wydatków w większości analizowanych grupach towarów i usług konsumpcyjnych. Największy wzrost dotyczył wydatków na: rekreację i kulturę (o 26,7%), restauracje i hotele (o 26,6%), użytkowanie mieszkania i nośniki energii (o 17,2%), pozostałe towary i usługi (o 13,9%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 9,3%), spadek natomiast dotyczył wydatków na edukację (o 45,7%).

Mapa 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę według województw w 2023 r.
(Polska=100)

Najwyższe przeciętne miesięczne wydatki na osobę ponosiły gospodarstwa domowe z województwa mazowieckiego i dolnośląskiego, najniższe z województwa podkarpackiego i warmińsko-mazurskiego

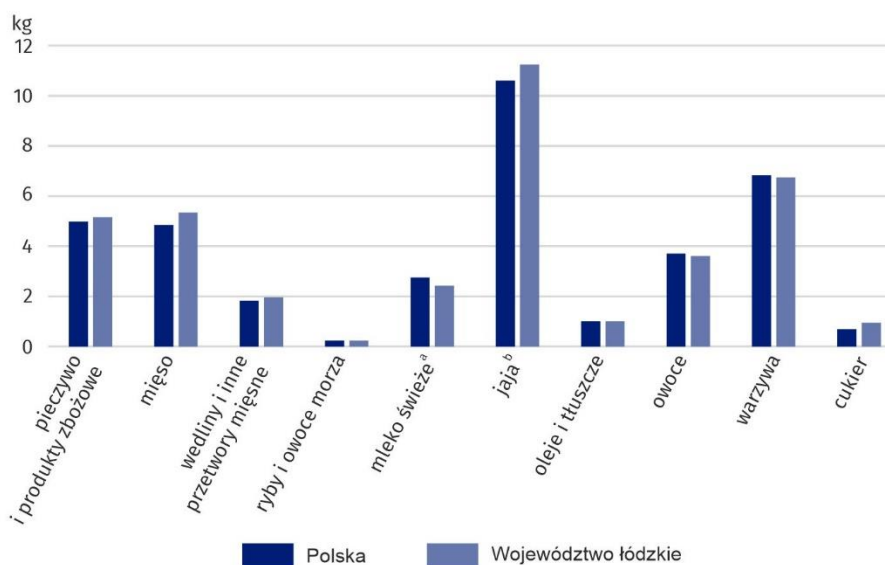
Spożycie artykułów żywnościowych

Wyniki badań budżetów gospodarstw domowych dostarczają również informacji o spożyciu ilościowym artykułów żywnościowych zakupionych (za gotówkę i na kredyt) lub w inny sposób pozyskanych przez gospodarstwo domowe (z własnego gospodarstwa rolnego lub z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek; otrzymanych nieodpłatnie itp.).

W województwie łódzkim w 2023 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrosło spożycie wód mineralnych i źródlanych (o 4,7%), jogurtów (o 3,5%) oraz serów i twarogów (o 2,9%). Spadło natomiast m.in. spożycie soków owocowych i warzywnych (o 22,5%), warzyw (o 11,3%) olejów i tłuszczów oraz mleka (po 7,3%), a także wędlin i innych przetworów mięsnych (o 7,1%). W porównaniu z przeciętnym spożyciem w kraju w województwie łódzkim notuje się większe spożycie na osobę m. in.: cukru (o 37,1%), mięsa (o 10,3%), w tym mięsa surowego (o 9,0%), wędlin i innych przetworów mięsnych (o 7,1%), jaj (o 6,0%) oraz serów i twarogów (o 4,0%). Mniejsze jest natomiast spożycie m. in. soków owocowych i warzywnych (o 13,1%) oraz mleka (o 12,0%).

W województwie łódzkim w 2023 r. wzrosło spożycie wód mineralnych i źródlanych, spadło natomiast spożycie soków owocowych i warzywnych oraz mleka

Wykres 3. Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w 2023 r.

a W litrach. b W sztukach.

Tablica 3. Przeciętne miesięczne spożycie artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych

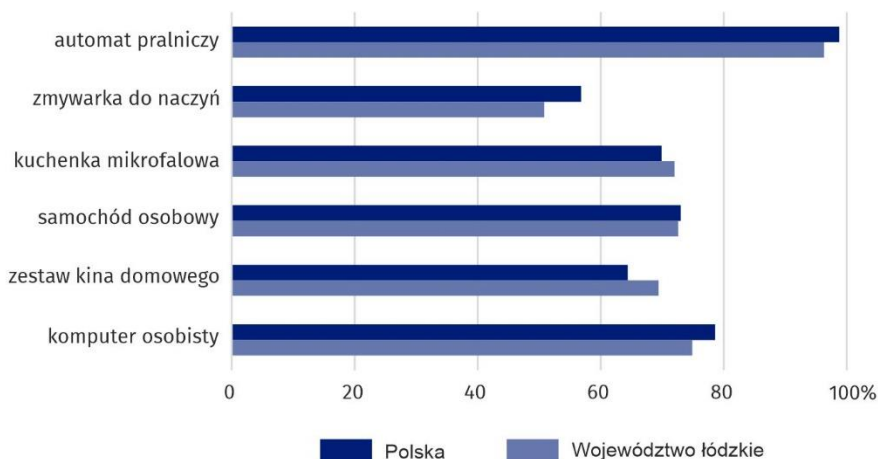
Wyszczególnienie	Jednostka miary	2022	2023	
			Ogółem	Polska =100
Pieczywo i produkty zbożowe ^a	kg	5,41	5,16	103,4
w tym pieczywo ^b	kg	2,80	2,67	102,3
Mięso ^c	kg	5,48	5,35	110,3
w tym:				
mięso surowe	kg	3,05	3,04	109,0
wędliny i inne przetwory mięsne ^d	kg	2,11	1,96	107,1
Ryby i owoce morza ^e	kg	0,25	0,24	100,0
Mleko ^f	l	2,62	2,43	88,0
Jogurty	kg	0,57	0,59	96,7
Sery i twarogi ^g	kg	1,02	1,05	104,0
Jaja	szt.	11,56	11,24	106,0
Oleje i tłuszcze	kg	1,09	1,01	100,0
Owoce ^h	kg	3,64	3,61	97,3
Warzywa	kg	7,60	6,74	98,7
Cukier	kg	0,97	0,96	137,1
Kawa, herbata, kakao	kg	0,25	0,25	100,0
Wody mineralne i źródlane	l	5,57	5,83	98,0
Soki owocowe i warzywne	l	1,11	0,86	86,9

a Bez mąki ziemniaczanej. b Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. c Łącznie z boczkiem surowym. d Łącznie z wyrobami garnażeryjnymi; bez przetworów podrobowych. e Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych oraz bez konserw rybnych. f Bez zagęszczonego i w proszku. g Bez serków słodkich. h Łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi.

Wyposażenie w przedmioty trwałego użytkowania

Poziom wyposażenia w dobra trwałego użytkowania przyjmuje się za miarę zaspokojenia potrzeb materialnych.

Wykres 4. Wyposażenie w niektóre przedmioty trwałego użytkowania w % ogółu gospodarstw domowych w 2023 r.

W 2023 r. w województwie łódzkim prawie wszystkie gospodarstwa wyposażone były w telefon komórkowy (98,6%), odbiornik telewizyjny (97,4%) oraz pralkę automatyczną (96,3%). Urządzenie z dostępem do Internetu (np. komputer, telefon) posiadało 84,1% gospodarstw, samochód osobowy 72,6%, komputer osobisty, laptop, tablet 74,9%, a kuchenkę mikrofalową 72,0%. Najmniej gospodarstw domowych wyposażonych było w telefon stacjonarny – 5,4%, motocykl, skuter, motorower – 6,8%, robota sprzątającego – 8,6% oraz konsolę do gier – 14,6%.

Prawie wszystkie gospodarstwa domowe wyposażone były w podstawowe dobra trwałego użytkowania (telefon komórkowy, telewizor, pralkę)

Tablica 4. Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania^a

Wyszczególnienie	Województwo łódzkie		Polska
	2022	2023	
	w % ogółu gospodarstw		
Odbiornik telewizyjny	97,0	97,4	95,1
Telefon komórkowy	98,5	98,6	98,8
w tym smartfon	80,7	87,3	88,2
Pralka automatyczna	95,5	96,3	98,8
Urządzenie z dostępem do Internetu ^b	86,3	84,1	87,5
Komputer osobisty, laptop, tablet	74,2	74,9	78,6
Samochód osobowy (w tym wynajmowany)	75,4	72,6	73,0
Kuchenka mikrofalowa	68,2	72,0	69,9
Rower (bez dziecięcego)	63,3	57,3	62,7

Tablica 4. Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania ^a (dok.)

Wyszczególnienie	Województwo łódzkie		Polska
	2022	2023	
	w % ogółu gospodarstw		
Telewizja kablowa lub satelitarna	67,3	69,4	64,4
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^c	62,1	66,2	64,9
Zmywarka do naczyń	45,4	50,8	56,8
Drukarka, urządzenie wielofunkcyjne (drukarka, skaner, ksero)	39,5	39,0	41,0
Motocykl, skuter, motorower	5,6	6,8	5,1
Telefon stacjonarny	8,1	5,4	9,9

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje urządzenia umożliwiające połączenie z Internetem poprzez np. komputer, telefon. c Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę, gramofon.

W porównaniu z 2022 r. najbardziej wzrósł odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w smartfon (o 6,6 p. proc.), zmywarkę do naczyń (o 5,4 p. proc.), sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (o 4,1 p. proc.) oraz kuchenkę mikrofalową (o 3,8 p. proc.), najbardziej zmniejszył się natomiast udział gospodarstw posiadających rower (bez dziecięcego; o 6,0 p. proc.), samochód osobowy (o 2,8 p. proc.) oraz telefon stacjonarny (o 2,7 p. proc.). W 2023 r. w relacji do średniej krajowej, w województwie łódzkim lepszy był stopień wyposażenia gospodarstw m.in. w: odbiornik telewizyjny - o 2,3 p. proc., kuchenkę mikrofalową - o 2,1 p. proc. oraz motocykl, skuter, motorower - o 1,7 p. proc. Natomiast mniejszy odsetek gospodarstw domowych niż średnio w kraju posiadał m.in.: rower (bez dziecięcego) - o 5,4 p. proc., telefon stacjonarny - o 4,5 p. proc., komputer osobisty, laptop, tablet - o 3,7 p. proc. oraz urządzenie z dostępem do Internetu - o 3,4 p. proc.

Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych

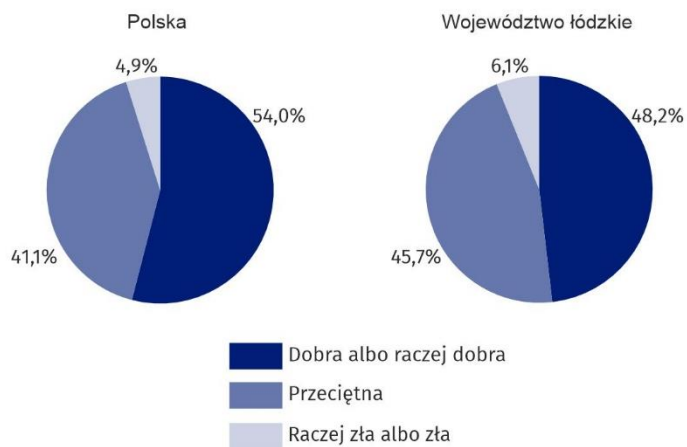
Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w porównaniu z 2022 r. uległa poprawie.

W 2023 r. w województwie łódzkim swoją sytuację materialną jako dobrą i raczej dobrą postrzegало 48,2% badanych gospodarstw domowych (rok wcześniej pozytywne oceny stanowiły 44,2% ogółu). W kraju odsetek ten wyniósł 54,0%. Jako przeciętną swoją sytuację określiło 45,7% gospodarstw (47,4% w 2022 r.), podczas gdy średnio dla Polski udział ten ukształtował się na poziomie 41,1%. Natomiast sytuację materialną jako raczej złą i złą oceniło 6,1% gospodarstw w województwie łódzkim (o 2,3 p. proc. mniej niż przed rokiem), a przeciętnie w Polsce 4,9%.

W skali roku zwiększył się odsetek gospodarstw domowych oceniających swoją sytuację materialną jako dobrą lub raczej dobrą

Wykres 5. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w 2023 r.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Łodzi
Dyrektor dr Piotr Ryszard Cmela
Tel: 42 684 56 11

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne
Tel: 42 683 91 91, 42 683 91 92

Współpraca z Mediami

Tel: 42 683 90 19, 510 99 33 99

e-mail: promocjeldz@stat.gov.pl

 <https://lodz.stat.gov.pl/>

 [@Lodz_STAT](#)

 [@UrzadStatystycznywLodzi](#)

Powiązane opracowania

[Budżety gospodarstw domowych w 2023 r.](#)

[Warunki życia ludności w województwie łódzkim. Edycja 2024 - folder.](#)

[Sytuacja gospodarstw domowych w 2023 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych.](#)

[Zeszyt metodologiczny. Badanie kondycji gospodarstw domowych \(postaw konsumenckich\)](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Ludność – Gospodarstwa domowe](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Gospodarstwo domowe](#)

[Budżet gospodarstwa domowego](#)

[Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego](#)

[Dochód do dyspozycji](#)

[Wydatki gospodarstwa domowego](#)

[Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwie domowym](#)

[Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych](#)

[Wyposażenie gospodarstw domowych](#)